

Mari néni és a harmincmilliárd... II.

Mai magyar valóság

Egy kicsike országban, ahol egyszer van, máskor meg nincs, de inkább nincs, egy kicsi faluban éldegél özvegy Vidéki Lajosné, született Magyar Mária...

– Mari néni, inkább a maga dolgáról beszéljünk most már – próbálja az erdész más mederbe terelgetni a beszélgetést.

– Nem úgy van az, kisleány! Mindnyájunk *dóga ez*. Gondolnom kell nekem Rolandkára is, hisz ő művelni majd azt a kis rossz erdőt. Szóval hogy is van ez a 30 milliárd? Van, oszt még sincs? Az Unió odaadta, de *mink má'* nem kaphattuk meg? *Oszt* ki tette ezt? Nincs ennek felelőse? Bezzeg a Stollmayer Manó – az első nagy háború utáni erdész – idejében még mindennek *vót* felelőse! Még az uram is azt mondta, mikor kiderült az a bizonyos dolog azzal a dög Rózsival, hogy vállalja a felelősséget, mert arra tanították. És azt észrevetted-e *má'*, hogy mindent az Unióra fognak, ha a felelősségről van szó? Pedig hol van az ide?! Te elhiszed, hogy az Uniót érdeklí az én két *bód* erdőm? Nehogy *Angyalka Merkel* tartsa már számon ezt is! Amúgy őt rendes asszonynak hittem addig, míg nem *bította* meg ezt a sok *meneküttet*. Ha azok egyáltalán, mert nem ül az arcukon riadalom! Most biztos haragszanak sokan Merkelre, de okos az nagyon, mert a kassza *kúcsa* még mindig nála van. Meg *azé'* is gondolom, hogy *fajin* asszony, mert kis lakásban lakik, és olyan szerényen öltözködik, mint én.

– Mari néni, keressünk már akkor valami megoldást a maga problémájára! – igyekszik félbeszakítani az erdész.

– No, hát akkor *szakirányíccsá'*, meg *csínyáj* belülem újra gazdálkodót, hogy legalább jövőre megkaphassam azt a kis támogatást! *Intézkegyé'*, hogy úgy *nyőjjön* az erdő, mint az előírás. Neked van sok géped, műszered, meg fene nagy tudományod.

– Próbálunk mi mindenkinek eleget tenni, de minket is kötnek a törvények – mondja szinte mentegetőzve az erdész.

– Ne beszélj már nekem megint a *törvényekről*. Az mind rossz, ami miatt valami nem működik. Miféle uniós törvény az, aminek még az én két akácfa is *úttýába'* van? Pedig a Bodri ott húsöl alattuk, azokat oda nem adom! Meg az a kis méz is jól jön. Én nem édesítem a teámat szlovák cukorral! Bár rummal úgyis jobban szeretem.

Közben Mari néni feltűnően feszeng, az erdész megkérdezi, hozzon-e egy másik ülőalkalmatosságot.

– Nem másik szék kéne nekem, hanem másik láb. Azt mondta az orvos, csípőprotézist kapok, de olyan hosszú *vót* a várakozási lista, hogy azt hittem, akkorára meghalok. Most már ilyen öregem nem is műtenének meg. Bezzeg láttam a tévében, hogy a sas, aminek a szárnya megsérült, már másnap protézist kapott. Ezt se *gondótam vóna* soha, hogy egyszer a sas többet ér, mint én, pedig lehet, hogy az vitte el a kendermagos tyúkomat. Erről jut eszembe: *visszagyött-e má'* az a híres fekete gólya, aki a visszatérés szándéka nélkül *kötözött el*? Vagy csak nem tudott megélni nálunk szegényke? Rolandkától hallottam róla, mikor a haverjaival szkájolt, közben annyira nevetett, hogy még a térdét is csapkodta. Nem akartam én hallgatózni, de csak érdekelt, *mitű* van ilyen jó kedve az én kis unokámnak, aki egyre csak azt hajtogatja: „Apám, azt hittem a lepkeirtó embert már nem lehet felülmúlni! Tévedtem, sikerült!” Kértem *meséjje el má'* ezt a lepkecs, meg fekete gólyás ügyet, de azt mondta, úgyse hinném el. Lehet, meg se érteném, meg hosszú is, inkább süssek neki palacsintát.

– Én is csak annyit tudok mondani erről, hogy néha a természeti értékeket már jobban védik, mint a környezetünkben élő embereket.

– Ugyan ki él már itt?! A fiatalok régóta csak menekülnek, az öregek meg kihálnak, minden harmadik ház eladó, de nem kell az senkinek. A szomszéd faluban bezzeg veszik a házat a víz közelsége miatt. Aztán némelyik porta olyan *má'*, mint a dzsungel. Amikor rájuk szóltak a szomszédok, azt mondták, ők természetvédők. Mások meg kiirtanak mindent, csak a füvet simogatják. Egy vagyont *kötenek* rá, még permetezik is. Nem tudják ezek a városiak, hogy az uniós permit is olyan, mint a legtöbb gyógyszer. Egyik se hat, csak a gyártó gazdagszik meg rajta! Gyerek itt *mán* nem születik, csak a temetőben gyarapodnak a sírok. De a *bóttak* legalább nem riogatják a fekete gólyát, meg a denvéreket, amiket a városból akarnak megvédeni. Pedig onnan nem lehet! Nem tudom, miért nem hiszik el, hogy a faluban mindenki védi a természetet. Itt még a fecske fogja a szúnyogot és

van is fecske! De a városban *má'* az sincs, mert nincs mit ennie. Saját portájukon kéne nekik sepregetni! Bár nálunk még nem *vótak* lenni, nem mondhatok rájuk semmit, én még csak a tévében láttam ilyen városi természetvédőket. Kikötözték magukat egy fához, hogy ne vágják ki, meg kis lélekvesztőkön üldözték a bálnavadászhajókat az óceánon. Azt mondta Rolandka, hogy ezek valami *grinpízesek*. Hát szerencsére nálunk még nem *vót* olyan, ami miatt ki kellett volna kötözni magukat nagymise előtt a templom elé.

Viszont a számítógépes Jani az ágyhoz bilincselve talált rá a feleségére, de mondta a kis unokám, ennek semmi köze a *zödekhez*. A futár vitte el véletlenül a nagy sietségben a kulcsot. Mert ez a Jani felesége mindig rendel valamit a neten, amit házhoz visznek neki.

– Na, térjünk vissza a lényegre, Mari néni! – mondja az erdész, hangjában némi sürgetéssel. – Az a megoldás, hogy magát újból nyilvántartásba vetetjük és bár az állam nem támogat bennünket, mi most mégsem kérünk pénzt magától a munkáért.

– Na, ez kerül majd nekem sokba! Az ingyen a legdrágább mindig! Nem hiszek én már senkinek. Lassan neked se nagyon, mert te is mindig másra mutogatsz, meg a törvényekre hivatkozol. Sokszor hallak a *rádióba'*, látlak a *tévébe'*, az *újságba'* is benne *szoktá* lenni. Ha ilyen nagy ember vagy, *mé'* nem védted meg azt a 30 milliárdot? De nehogy azt hidd, hogy *baragszok* rád! Is-ten *láltya* lelkeket, hogy nem! Mert te legalább *kigyössz* néha ide: vidékre. Gondolom, csak *azé'*, mert itt van a *főded*, meg az erdőd.

Akik a falusiak sorsáról döntenek, *vótak* azok egyáltalán már valaha is vidéken? Látta *má'* közülük valaki az én susnyásomat? Hát, aki megvonta *tülem* a támogatást, *tuggya bun* kéne nekem jó erdőt *csínyámon!* Lehet, hogy még a Merkel asszony is előbb *kigyön* megnézni, mint akik ezeket a lehetetlen törvényeket hozzák. Tudod, mikor érkeznek idegenek a faluba? Ha ellenőriznek, mert azt *oszt* nagyon tudnak! Szerencsére a Gizi már név szerint is *ösmeri őket* és rendszámra az autójukat. Itt nálunk pedig gyorsan terjednek a hírek. Meg akkor *gyön* még ide valaki, ha háztáji kell neki vagy bio. *Zöccség*, *gyümölcs*, friss

tojás, pucolt csirke, tyúk, jó kis disznótoros. Emlékszem, *vót* itt egyszer a feleséged is. Ne *bántógyá* meg, nem valami *barátságos asszonka*, de azt nagyon kedvesen tudta mondani: nem baj, Mari néni, ha kikukucskál a kukac az almából. A fene egye meg a sok városit! Persze nem a feleségedet! Azt elnyeli a torokuk-bendőjük, amit a falusi ember termel, de arra nem gondolnak, ha ellehetetlenül a vidék, ha nem *gyömmek* vissza a fiatalok, nem lesz mit enni, *legfejebb* műanyagot meg tartósítószeret, amit Rolandka csak „E”-vitaminnak *bí*.

– Ne haragudjon, Mari néni – sóhajt az erdész – de még sok dolgom van, mások is várnak rám.

– *Jó* van, megyek én *magamtú* ’ is. De még hogy neked van sok *dógod*, a papírjaid felett, meg a telefonoddal... Azt látnád, nekem mennyi van a nagy

portával, a házzal, az állatokkal, meg azzal az átkozott két *bód* erdővel, amit bár sose ültettünk *vóna!*

Miközben az öregasszony cihelődik, az erdész a karját nyújtja felé.

– Ne *nyúkájja*, nem kell nekem ilyen támogatás még! Mit gondolsz, otthon ki segít, egyedül vagyok *má* ’ harminc éve? Nincs nekem még botom se, *tán* majd azzal a hónom alatt fedem be a szőlőt, meg a rózsat! De *azé* ’ kisfiam – teszi hozzá megenyhülve – lehet, hogy legközelebb már nem tudok ilyen messze elgyalogolni. *Begyössz* majd hozzám, ugye?

– Be, Mari néni – mondta az erdész és a kapuig kísérte az öregasszonyt. Több szó nem is esett köztük a köszönésen kívül.

Mari néni hazafelé azon töprengett, hazudnak ezek mindnyájan. A 30 milli-

árdról, meg minden másról is. Azt csinálja mindenki, amihez nem ért. Felelőse meg nincs semminek. De hátha Rolandkáék majd jó irányba viszik a világot. Közben kicsit el is szörnyülködött, megint sok gyónni valója lesz, mert ő bizony nagyon csúnyákat kíván azoknak, akik így ellehetetlenítik a vidéket. Ugyan azok szoktak-e gyónni? – törte a fejét az öregasszony.

Az erdész sokáig nézte a kapuból a távolodó öregasszonyt. Mintha egy kis finom pára vonta volna be a szemét, meg a szívét. A nagyanyjára gondolt. A sokat tudó falusi asszonyra, aki még petróleumos kockacukorral gyógyította, ha fáj a torka. Vajon lesz, aki a nyomukba lép? – gondolkodott. És most az egyszer végre nem sietett sehová. Néhány percig...

Luzsi József

Magánerdős közfoglalkoztatási rendezvény

A MEGOSZ a magánerdős közfoglalkoztatás életre hívásától folyamatosan nyomon kíséri és segíti annak működését és mindent megtesz az érintett közfoglalkoztatók naprakész tájékoztatásáért.

Ennek a folyamatnak volt fontos állomása a szövetségünk által összehívott magánerdős közfoglalkoztatási rendezvény, január 12-én Budapesten, az Erdészeti Információs Központban. Az eseményen több mint hetvenen vettek részt, azaz a jelenleg nyilvánított magánerdős közfoglalkoztatók közel fele.

Dr. Sárvári János, a MEGOSZ ügyvezető elnöke felvezetőjében elmondta, hogy a 2011-ben megindult magánerdős közfoglalkoztatás rendkívül dinamikus fejlődött az elmúlt 5 év alatt, hiszen mind a közfoglalkoztatók, mind a közfoglalkoztatottak számát tekintve mintegy tízszeres növekedés tapasztalható. Napjainkban 146 közfoglalkoztató 1617 főt alkalmaz a magánerdős közfoglalkoztatás keretében, és a kezdetektől napjainkig a magánerdős program mintegy 6 milliárd forintos támogatást kapott. Az elmúlt év végén több felől is kaptunk információt arról, hogy az országos programok közül a magánerdőt kiemelik, és a hosszú időtartamú közfoglalkoztatás keretében, a járási munkaügyi kirendeltségek hatáskörébe utalják. A Belügyminisztériummal ez ügyben számos rendkívül előremutató

egyeztetést, konzultációt tartott a MEGOSZ, amelynek eredményeként a magánerdős közfoglalkoztatás 2016-ban sem szenved hátrányt a korábbi évekhez viszonyítva és biztosított tovább a folyamatos működése.

Szulimán Zsolt, a Belügyminisztérium illetékes osztályvezetője részletes és pontos előadást tartott a magánerdős közfoglalkoztatással kapcsolatban, ami a MEGOSZ honlapjáról letölthető. Az előadást követően több mint egyórás konzultáció következett, amelyek során számos kérdést tettek fel a jelenlévő közfoglalkoztatók az eddigi ellenőrzési tapasztalatokra, a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzésekre, a 2016. évi közfoglalkoztatás megindítására és legfontosabb adminisztratív

tudnivalóira vonatkozóan. A közfoglalkoztatás körébe tartozó közcélú erdészeti munkák meghatározása kapcsán abban egyeztek meg a jelenlévők, hogy az erre vonatkozó konkrét javaslatokat szövetségünk összegyűjti, egyeztet és pontosításként kezdeményezi megjelentetésüket a járási kirendeltségek számára később küldendő tájékoztatóban.

Ezúton szeretnénk megköszönni a Belügyminisztérium rendkívül pozitív hozzáállását és támogatását a magánerdős közfoglalkoztatás ügyében és külön köszönjük Szulimán Zsolt osztályvezető együttműködését és az ebben a témakörben nyújtott segítségét!

Dr. Sárvári János
MEGOSZ

Mit tegyen a „Naturás” erdőgazdálkodó?

Folyamatban vannak a Vidékfejlesztési Program erdészeti fejezete egyes műveleteinek pályázati kiírásai. Az első, *Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása művelet* pályázata már meg is jelent. Az Erdő-Natura pályázati kiírás is lassan célegyenesbe fordul és bár még nem jelent meg, valószínűsíthető, hogy tartalmaz majd egy jelentős eltérést, nehezítést a korábbi évekhez viszonyítva. Továbbra is előírás lesz ugyanis, hogy az adott erdőrészletnek legyen szabályosan bejelentett erdőgazdálkodója és jóváhagyott körzeti er-

dőterve, de ez utóbbi esetében már nem lesz elegendő az erdészeti hatósághoz az erdőterv kiadására benyújtott kérelem. A továbbiakban az erdőtervvel nem rendelkezőknek intézkedni kell az átmeneti erdőterv kiadása érdekében. Mivel ennek átfutási ideje több hét is lehet, ezért felhívjuk minden érintett Naturás erdőgazdálkodó figyelmét, hogy időben kérvényezze az átmeneti erdőtervet, hiszen annak megléte valószínűleg kötelező előírás lesz a támogatás elnyeréséhez.

Dr. Sárvári János
MEGOSZ